

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoPr/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212227648
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7212227648.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu C. S., nar. XX.X.J., bytom M., Č. XX, zast. JUDr. Jozefom Vaľom, advokátom, Bratislava, Seberíniho 21, proti žalovanému Y. F., s.r.o. M.Š., so sídlom M., V. XX, zast. JUDr. Martinom Salokom, advokátom, Košice, Zvonárska 8, v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 37CPr 3/2012-38 zo 17.9.2013 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17Cpr 4/2012.

Uznesenie odôvodnil poukazom na ust. § 109 ods. 2 písm. c/ a § 111 ods. 1, 2 O.s.p. a zistením, že predmetom konania v prejednávanej veci je určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru podľa § 68 písm. b/ Zákonníka práce, ktoré bolo žalobcovi dané listom žalovaného z 19.9.2012, pričom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17Cpr 4/2012 prebieha medzi tými istými účastníkmi spor o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa § 68 ods. 1 písm. b/ ZP, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 14.9.2012, a v tomto konaní (sp. zn. 17Cpr 4/2012) sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v danej veci.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný, lebo bol toho názoru, že je nedostatočne odôvodnené a z tohto dôvodu nepreskúmateľné a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytýkal súdu prvého stupňa, že bližšie nezrejmlil väzby medzi konaním vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 17Cpr 4/2012 a týmto konaním, ktoré by naznačovali dôvodnosť postupu podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., a nenaznačil úvahy, ktoré by ozrejmili význam tohto konania pre rozhodnutie v tomto konaní, aspoň pokiaľ ide o otázku posúdenia (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru. Súd prvého stupňa sa taktiež nevysporiadal s jeho argumentáciou prezentovanou na pojednávaní, v rámci ktorej uvádzal dôvody, pre ktoré nie je možné prerušiť toto konanie do právoplatného skončenia veci sp. zn. 17Cpr 4/2012. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že v oboch prípadoch ide o skutkovo vzájomne nesúvisiace dôvody skončenia pracovného pomeru, a teda ani jedno z týchto konaní pokiaľ ide o posúdenie otázky (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru nemôže mať význam pre rozhodovanie v inom konaní a z tohto dôvodu ani vyriešenie otázky (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru, ktorá je predmetom konania sp. zn. 17Cpr 4/2012 nemôže mať význam pre posudzovanie otázky (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru, ktorej posudzovanie je predmetom tohto konania. Mal za to, že nepreskúmateľným rozhodnutím bez ohľadu na jeho charakter (procesný alebo meritórny), sa mu ako účastníkovi odníma možnosť relevantným spôsobom skutkovo a právne argumentovať v rovine polemiky s dôvodmi, ktoré súd viedli k vydaniu takéhoto rozhodnutia, a týmto spôsobom aj kvalifikovaným spôsobom uplatniť svoj vplyv na priebeh a výsledok konania, ako aj

ústavne akceptovateľným spôsobom realizovať svoje základné práva a naplniť tak aj obsah práva na spravodlivé súdne konanie. Účastník konania sa z rozhodnutia, v ktorom absentujú dôvody pre jeho vydanie, nemôže relevantným spôsobom dozvedieť akými úvahami sa súd riadil a tak predostrieť súdu vlastnú argumentáciu vyvracajúcu správnosť záverov formulovaných v jeho výrokovej časti. Odňatie tejto možnosti je podľa názoru žalovaného tiež porušením práva na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom zaručeným v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Citoval ďalej ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a uviedol, že rozhodujúcou podmienkou pre prerušenie konania je skutočnosť, že na inom orgáne prebieha konanie, v ktorom sa autoritatívne rieši otázka, ktorá môže mať význam pre výsledky konania, ktoré má byť prerušené. Bol toho názoru, že takou otázkou môže byť len otázka, ktorá pre prerušované konanie je predbežnou otázkou a zároveň nejde o ten typ predbežnej otázky, ktorý by spadal pod ust. § 135 O.s.p. Konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17Cpr 4/2012 nie je konaním, v ktorom sa prejednáva a autoritatívne rozhoduje otázka, ktorá môže mať relevantný význam pre posúdenie otázky, ktorá je predmetom tohto konania. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v oboch týchto konaniach sa síce prejednáva (ne)platnosť skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením, ale v oboch prípadoch je odlišný skutkový základ, ktorý bol východiskom pre jeho rozhodnutie okamžite skončiť pracovný pomer so žalobcom. Posúdenie otázky (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru je tak v oboch týchto konaniach na sebe nezávislé a výsledky posúdenia (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru v konaní sp. zn. 17Cpr 4/2012 nie je možné extrapolovať pre posudzovanie otázky (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru v tomto konaní. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa v tomto konaní je plne kompetentný a zároveň povinný prejednať a rozhodnúť spor medzi účastníkmi tohto konania, a nastoliť tak medzi nimi stav právnej istoty v otázke (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru, a to bez ohľadu na možný výsledok posúdenia otázky (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cpr 4/2012. Napokon uviedol, že prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania sp. zn. 17Cpr 4/2012 by vo svojich dôsledkoch malo za následok aj porušenie jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že konanie sp. zn. 17Cpr 4/2012 je prerušené do skončenia trestného konania vedeného proti žalobcovi, keďže dôvody, pre ktoré bol so žalobcom skončený pracovný pomer dosahovali aj trestnoprávny rozmer. Inými slovami, nielenže podmienky na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania sp. zn. 17Cpr 4/2012 naplnené nie sú, ale prerušenie tohto konania s ohľadom na procesný stav konania sp. zn. 17Cpr 4/2012 nie je ani účelné. Podľa názoru žalovaného už v tomto okamihu je zřejmé, že prerušenie konania bude pravdepodobne vo svojich dôsledkoch znamenať aj porušenie vyššie označených práv zaručených ako Ústavou, tak aj Dohovorom. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie zrušiť z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne zmeniť uznesenie a návrh na prerušenie konania zamietnuť.

Odvolací súd bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, lebo postupom súdu bola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom, a z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom je taký nesprávny postup (rozhodnutie) súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za porušenie práva účastníka na spravodlivé súdne konanie sa podľa ustálenej súdnej praxe považuje aj nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy uznesenia (§ 169 ods. 1, 2 v spojení s § 157 ods. 2 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.) je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných uznesení, ale má byť predovšetkým prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v otázke právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa sa musí v odôvodnení svojho rozhodnutia vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené dokazovaním, ale tiež poukázaním na právne závery, ktoré prijal. Inak povedané, účelom odôvodnenia uznesenia je predovšetkým preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t.j. musí byť preskúmateľné.

Prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. závisí od úvahy súdu a je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Predmetné ustanovenie sa teda týka takých procesných situácií, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť také opatrenie, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, a s prihliadnutím na túto zásadu prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo. Z ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. vyplýva, že súd v tomto prípade (na rozdiel od situácie upravenej v § 109 ods. 1 písm. b/ prvá veta O.s.p., kedy je povinný prerušiť svoje konanie, lebo jeho rozhodnutie závisí od otázky, ktorú v tomto konaní nie je oprávnený riešiť) nie je povinný (nemusí) konanie prerušiť ani vtedy, ak prebieha iné občianske súdne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre výsledok jeho konania. Spravidla ide o predbežnú otázku, a to takú, ktorú si súd smie (§ 135 ods. 2 O.s.p.) posúdiť sám v rámci svojho konania. Ak však súd mieni konanie prerušiť, to znamená, že nebude predbežnú otázku posudzovať sám, musí z dôvodov jeho rozhodnutia pre takýto postup (prerušenie konania) vyplývať zrozumiteľne a jasne, o akú predbežnú otázku ide v konaní, a predovšetkým aký význam pre prebiehajúce konanie má mať vyriešenie tejto otázky v inom konaní.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia z uvedených hľadísk je nedostatočné a nezrozumiteľné a nespĺňa zákonné požiadavky riadneho odôvodnenia procesného rozhodnutia. Súd prvého stupňa sa v rozhodnutí ani len slovom nezmieňuje o tom, aká otázka (ktorú v tomto konaní nemieni sám predbežne posudzovať) sa má riešiť v konaní sp. zn. 17Cpr 4/2012, a neuvádza ani to, aký prípadný význam pre jeho rozhodnutie a vyriešenie predmetu sporu v danej veci môže mať prebiehajúce konanie sp. zn. 17Cpr 4/2012. Pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov nebolo možné preskúmať ani vecnú správnosť napadnutého uznesenia z hľadiska skutočností a námietok uvedených v odvolaní, a z tohto dôvodu uznesenie muselo byť zrušené.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne posúdi, či je dôvodné prerušenie konania v prejednávanej veci podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a v prípade zistenia zákonného dôvodu na prerušenie konania, svoje rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby bolo v celom rozsahu preskúmateľné a umožňovalo odvolaciemu súdu v prípade podaného opravného prostriedku preskúmať jeho správnosť, a aby sa súčasne vysporiadalo aj s námietkami, ktoré žalovaný uviedol v odvolaní. V opačnom prípade (ak súd nezistí zákonné dôvody na prerušenie konania), bude jeho povinnosťou v konaní riadne a bez prieťahov pokračovať.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.